

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Иске Каразерик авыл җирлеге Советы**

КАРАР

№ 13

Иске Каразерик ав.

«05» декабрь 2016 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының "Иске Каразерик авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының "Иске Каразерик авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставын җирле үзидарә турында федераль һәм республика законнарына туры китерү максатыннан, Иске Каразерик авыл җирлеге Советы **каrar итте:**

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Иске Каразерик авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертәргә:

«Җирле әһәмияттәге торак пункт мәсьәләләре» 5 мaddәсендә:

1 нче өлешнең 20 нче пункты һәм 3-4 нче өлешләр үз көчен югалткан дип танылырга тиеш;

«Авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә карамаган мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары " 6 мaddәсен 14 пункт белән тулыландырырга:

«14) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

28 статьясының 1 өлеше 1.1 пункты җирлек Советы депутаты статусын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«1.1 Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы» Иске Каразерик авыл җирлеге " муниципаль берәмлегенә җирле үзидарәнең сайлап куелган органы әгъзасы, сайланган вазыйфаи затның депутат вәкаләтләре срогы биш ел тәшкил итә.»;

40 статья җирлек башлыгын сайлау тәртибе түбәндәге редакциядә бәян ителергә тиеш::

«1. «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Иске Каразерик авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан үз составында сайлана».

42 статья җирлек башлыгының вәкаләтләре 2 өлеш белән тулыландырырга:

«2. Җирлек башлыгы түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга вәкаләтле җирле үзидарә органын билгели:

1) муниципаль-шәхси партнерлык проектын гамәлгә ашырганда җирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләүне тәэмин итү;

2) муниципаль-шәхси партнерлык турында килешү төзү хокукына конкурслар үткәру өчен конкурс документларын ачык партнерлыкка Килештерү;

- 3) муниципаль-шәхси партнерлык турында килешүне гамәлгә ашыру мониторингын гамәлгә ашыру;
- 4) муниципаль-шәхси партнерлык турында килешүне гамәлгә ашыру процессында Иҗтимагый партнерларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауда ярдәм итү;
- 5) муниципаль-шәхси партнерлык турында төзелгән килешүләр реестрын алып бару;
- 6) муниципаль-шәхси партнерлык турында килешү турында мәгълүматның ачыклығын һәм ачыклығын тәмин итү;
- 7) муниципаль-шәхси партнерлык турында килешүне гамәлгә ашыруны мониторинглау нәтижеләрен вәкаләтле органга тапшыру;
- 8) федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыру.»;

48 маддәдә Башкарма комитетның вәкаләтләре түбәндәге редакциядә баян ителергә тиеш:

1. Жирлекнең башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәп өлкәсендә:

торак пункт бюджеты проектын, торак пунктның комплекслы социаль-икътисади үсеше планнары һәм программалары проектларын төзи;

- жирлек бюджетын үтәүне тәмин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеше планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

-жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеше планнары һәм программалары үтәлеше турында хисаплар әзерли;

- жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын билгеләүче статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дөүләт хакимияте органнарына бирүне оештыра;

2) муниципаль милек белән идарә итү, торак пункт территориясендәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милеккә булган мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын булдыру, сатып алу, куллану, боерык бирү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда жирлек Советына муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм килештерүгә (раслауга) кертә;

муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән торак пунктның икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; торак пункт территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- жирлек советы билгеләгән тәртип буенча муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлегенә максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслай, муниципаль учреждениеләрне финанслауны тәмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә аларның житәкчеләрен билгели һәм биләгән вазифаларыннан азат итә;

муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлегенә финанс белән тәмин итүне һәм муниципаль биремне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр үтәвен финанс белән тәмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

3) торак-коммуналь, көнкүрөш, сәүдә һәм халыкка башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

жирлекнең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстөрү программаларын, жирлекнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстөрү программаларын, жирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстөрү программаларын эшли һәм гамәлгә ашыра, аларга таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

торак пунктта яшәүчеләрне элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүрөш хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм жирләү урыннарын тәэмин итә;

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге муниципаль программаларны раслый һәм тормышка ашыра, торак пункт чикләрендә муниципаль торак фонды булган күпфатирлы йортларны энергетик тикшерү үткәрүне оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыра һәм үткәрә;

- коммуналь инфраструктура системасына тоташуга тарифларны, коммуналь комплекс оешмаларының тоташуга тарифларын, коммуналь комплекс оешмаларының товарларына һәм хезмәтләренә тарифларга өстәмәләрне, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләрне көйли;

- авыл хужалыгы житештерүен үстөрүдә һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтүдә ярдәм күрсәтә, кече һәм урта эшкуарлыкны үстөрү өчен шартлар тудыра;

4) мәдәният, спорт, балалар һәм яшьләр белән эшләү, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү өлкәсендә:

ял оештыру һәм халыкны мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

торак пункт территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстөрү өчен шартлар тудыра, торак пунктның рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

- балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- торак пункт территориясендә законнарны, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актларын үтәүне, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән жирле үзидарә хокукларын бозучы судта яки арбитраж судында дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфаи затлары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның актларын шикаять итә;

- торак пунктлар чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәэмин итә;

- муниципаль сайлаулар, жирле референдум, жирлек депутатын, жирлекнең сайлап куелган органы әгъзасын, жирлекнең сайлап куелган вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- жирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи затларының, жирле үзидарәнең сайлап куелган органнары әгъзаларының, жирлек Советы депутатларының,

муниципаль хезмәткәрләрнең һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренең һөнәри белемнәрен һәм өстәмә һөнәри белемнәрен оештыра, муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләүне оештыра;

жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткәру, спорт, тамаша һәм башка массакуләм ижтимагый чаралар оештыру белән бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнырга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтүне тәмин итә, халык дружиналары эшчәнлегә өчен шартлар тудыра;

5) төзекләндерү өлкәсендә:

көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын жыю һәм чыгаруны оештыра;

торак пункт территориясен төзекләндерү буенча эшчәнлек оештыра (шул исәптән урамнарны яктырту, территорияне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);

-адреслашу объектларына адреслар бирүне, адресларны үзгәртүне, гамәлдән чыгаруны, урам-юл челтәре элементларына исемнәр бирүне (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк яки муниципаль-ара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районының жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), торак пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирүне, мондый исемнәренә үзгәртүне, гамәлдән чыгаруны, дәүләт адреслы челтәрендә мәгълүмат урнаштыруны гамәлгә ашыра реестрлар;

6) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларын исәпкә ала һәм тиешле файдалануны тәмин итә;

- тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлек Советы карарларына ярашлы рәвештә, жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы Матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан үзенә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны тәмин итә;

7) башка вәкаләтләр:

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукий, мәгълүмати, матди-техник һәм башка тәмин итүне гамәлгә ашыра;

торак пунктның архив фондларын формалаштыруны тәмин итә;

- әлегә уставның 5 статьясындагы 1 өлешендәге 4 һәм 9 пунктларында каралган жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү максатларында гражданнырны торак пункт өчен социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыкларны) ирекле нигездә башкаруга жәлеп итү турында Карар кабул итә һәм аларны үткәруне оештыра;

федераль законнарда ярашлы рәвештә халыкара һәм тышкы икътисади элементләренә гамәлгә ашыра;

жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра, законнар, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары белән жирлек советы яки башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелгән вәкаләтләрдән тыш.

2. Башкарма комитет жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә карамаган мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- торак пункт музейларын булдыра;
- торак пунктта нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкара;
- опека һәм попечительлек буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнаша;
- торак пункт территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;
- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм торак пункт территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтә;
- торак пункт территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацияләү буенча чараларны оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;
- муниципаль янғын күзәтчелеген булдыра;
- «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыра.
- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;
- кеше хокукларын тәэмин итүне жәмәгать контролендә тотучы жәмәгать күзәтү комиссияләренә һәм мәжбүри тоту урыннарында булган кешеләргә ярдәм күрсәтә.
- инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидларның иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә;
- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмаларның хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра;
- гражданның торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарын арендау шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының торак биналарын бирә;
- торак пункт территориясендә яшәүче караучысыз хайваннарны тоту һәм тоту буенча чаралар үткәрә»

3. Жирлекнең башкарма комитеты Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендәге башкарма комитетның вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) Тиешле территориядә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) жирле үзидарә органнарына гамәлгә ашыру вәкаләтләре бирелгән төбәк дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 3) тиешле эшчәнлек өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә башкарыла;
- 4) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру буенча функцияләр мондый органнарның статусын билгеләүче хокукий актларга ярашлы рәвештә, жирлекнең башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

«Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшмәкәрләрнең хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең хокукларын яклау белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата кулланыла.

63 мaddәдә муниципаль хокукий актлар әзерләү түбәндәге әчтәлектәге 4,5 өләшләр белән туыландырырга:

«3. Торак пунктны Татарстан Республикасы законы белән тиешле исемлеккә керткәндә, муниципаль норматив хокукий актларда элек каралган эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен яңа яки үзгәртә торган бурычларны билгеләүче районның муниципаль норматив хокукий актлары проектлары жирле үзидарә органнары тарафыннан Муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган Жайлау йогынтысын бәяләргә тиеш. Татарстан Республикасы законы белән, :

1) жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләүче, үзгәртүче, туктатып торучы, гамәлдән чыгаручы жирлек Советының норматив хокукий актлары проектлары;

2) жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен көйләүче норматив хокукий актлары проектлары.

4. Муниципаль норматив хокукий актлар проектларының жайлау йогынтысын бәяләү эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен артык бурычлар, тыюлар һәм чикләүләр кертүче яки аларны кертүгә ярдәм итүче нигезләмәләрне, шулай ук эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлегә субъектлары һәм жирле бюджетларның нигезсез чыгымнары барлыкка килүгә ярдәм итүче нигезләмәләрне ачыклау максатында үткәрелә.»

2. Әлегә карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә жиберергә.

3. Әлегә карарны Ютазы муниципаль районының "Иске Каразерик авыл жирлеген" мәгълүмати стендларында игълан итәргә һәм Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрендә [http веб-адресы](http://jutaza.tatarstan.ru) буенча урнаштырырга <http://jutaza.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru>.

4. Әлегә карар рәсми рәвештә игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

Иске Каразерик авыл жирлеген башлыгы:

Р.Р.Вәлиев

